

Sør-Aurdal kommune

Saksframlegg

ArkivSakID: 25/371
JournalpostID: 25/7279
ArkivID: K1-210
Saksbehandlar: Gry Engelsen
Dato: 15.07.2025

Saknr.	Utvalg	Møtedato
022/25	Formannskapet	21.08.2025
061/25	Kommunestyret	04.09.2025

Hedalen brannstasjon

Saksopplysninger:

Brannstasjonen i Hedalen er i dag en leid garasje, denne oppfyller ikke kravene til arbeidstilsynet i forhold til HMS.

Når kommunen overtok ansvaret for brannstasjonene i KS sak 25/24, var det i investeringsplanen til Valdres brann- og redningstjenester IKS (VBR) at det skulle bygges ny brannstasjon i Hedalen.

Det er ønskelig å se på muligheten for en brannstasjon i sør. Kommunen sammen med VBR trenger å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyse for å beregne utrykningstid og finne den beste plasseringen av en ny brannstasjon i sør.

Kommunen har store investeringer på trappene, med blant annet nye hovedbrannstasjon på Bagn. Det er derfor ønskelig å få investeringene med ny permanent brannstasjon i sør fremover i tid både på grunn av kapasitet i kommunen, men også lånebelastningen.

Kommunen har inngått nye leieavtale om brannstasjon i Begnadalen. Det er også for å samle alt på en stasjon. Tidligere har vi hatt lokaler på Begna bruk i tillegg til en leid garasje. Nå har vi kun lokaler på Begna Bruk.

Løsningen som er i Hedalen pr i dag med kun en garasje er ikke bra nok og vi må finne en bedre løsning for å ivareta de ansatte i forhold til krav fra arbeidstilsynet.

Vurdering:

Det er innhentet tilbud på plashall for oppbevaring av bilene, samt en mannskapsbrakke med ventilasjon.

Hovedbrannstasjonen blir på Bagn, så det er dit mannskapet må reise etter brann for å få tilgang til ren og uren sone.

Det er sett på tre ulike alternativer til midlertidig plassering. Siden det kun er en midlertidig plassering, så bør det være tilgang til kommunalt vann og avløp, samt at det bør være minst mulig kostnader med opparbeidingen av tomt.

Alternativ tomteplassering er Brunbakklivegen 20 g/bnr 94/28, Skolehagen 10 g/bnr 94/12 eller grusplassen siden av skolen som har g/bnr 94/3. To første tomtene er det kommunen som eier, mens grusplassen tilhører Hedalen IL. Kommunen er i dialog med Hedalen IL. Skolehagen 10 g/bnr 94/12 er ikke aktuell på grunn av omlegging av trafo.

Utgangspunktet er at en midlertidig brannstasjon skal stå i 7-10 år.

Pr i dag leier kommunen en garasjen for oppbevaring av biler til ca 60.000 pr år. Denne vil bli sagt opp.

Lånesummen på kjøp av mannskapsbrakke, plashall og opparbeiding av tomt bør ha et budsjett på 2,5 millioner.

Avskrives over 10 år, som gir avdrag på 250.000 pr år.

Renter år 1 vil være 2.500.000 minus mva.komp 500.000, som med 5% rente gir økte renter med kr. 100.000.

Når ny brannstasjon er på plass i sør, kan mannskapsbrakke og plashall selges og blir ført som inntekter i investeringsregnskapet.

Tilleggsopplysninger etter behandling av saken i formannskapet

Etter behandlingen i formannskapet ønsket formannskapet flere opplysninger før enn behandlingen i kommunestyret. Opplysningene ble gitt muntlig i møte, men legges nå ved til kommunestyret.

Adressene på alternative tomter er feil, men oppgitte gards- og bruksnummer er riktig. De alternativene som vurderes er 94/28 som ligger øverst i Brunbakklivegen og 94/3 grusplassen ved siden av skolen.

Det ble etterspurt informasjon rundt:

- utrykningstid
- HMS
- spesifisering rundt økonomi
- kart over området-

Opplysninger fra brannsjefen:

Historikk

Valdres brann - og redningstjeneste IKS (VBR IKS) ble etablert 1. januar 2018 og eies av Sør-Aurdal, Vang, Etnedal, Vestre Slidre og Øystre Slidre kommuner. Selskapet har ansvaret for, og myndighet til, å ivareta kommunenes plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter, med de unntak som følger av loven selv.

Ved etableringen av VBR IKS ble eierskapet til alle brannstasjoner overført selskapet fra eierkommunene, herunder leid lokale for brann- og redningsberedskapen i Hedalen. Lokalet ble leid av kommunen i 2013 som en midlertidig løsning i sammenheng med styrking av beredskapen i Hedalen samt kommunens investering i en mannskapsbil til brann- og redningsberedskapen der.

I KS sak 025/24 vedtok kommunestyret å slutte seg til at eierskapet for brannstasjonene i kommunen ble overført fra VBR IKS til kommunen pr. 1. januar 2024. Saksframlegg i saken viste økonomiske endringer for kommunen ved slik overføring basert på investeringsplanen til VBR IKS med blant annet ny Hedalen brannstasjon. Vedtaket i saken omfattet endring av selskapsavtalen for Valdres Brann- og redningstjeneste IKS ved at ny ordlyd i § 2 ble:

"Hver enkelt eierkommune skal, innenfor sine kommunegrenser, stille funksjonelle lokaler som imøtekommer formelle krav, til disposisjon for selskapets virksomhet. Eierkommunen dekker alle kostnader til drift og vedlikehold av lokalene, unntatt kostnader til selvkostdelen av brannforebyggende tjenester. Disse kostnadene dekkes av selskapet gjennom egne leieavtaler med den enkelte eierkommune. Selskapet dekker selv kostnader til lokaler for administrasjon."

I samsvar med vedtak i KS sak 025/24 ble transportering av eksisterende leieavtaler for brannstasjonsformål, overdragelse av beredskapssenterprosjektet, samt inngåelse av leieavtale mellom kommunen og VBR IKS for fellesfunksjoner, gjennomført i 2024.

Nåværende sak til behandling om Hedalen brannstasjon omhandler behov for lokaler til brann- og redningsberedskapen som ivaretar krav til fysisk forsvarlig arbeidsmiljø og nødvendige funksjoner for tjenesteytingen som nåværende brannstasjonslokaler ikke oppfyller.

Bakgrunn – fysisk arbeidsmiljø og funksjonaliteter (HMS)

Arbeidstilsynet fastslår at ansatte ved brannstasjoner blir utsatt for arbeidsmiljøfaktorer som kan føre til blant annet kreft. Videre at brannfolk er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer sammenliknet med andre yrkesgrupper og befolkningen generelt. Ved brannstasjoner skal derfor de fysiske forholdene gi vern mot forurensning fra brannrøyk, helsefarlige kjemikalier og biologiske faktorer.

Brannstasjoner har krav om rene og urene områder med dusj mellom. For å oppfylle kravet skal rent og urent område være fysisk fraskilt, og urent område skal ikke ha direkte gjennomgang til de andre lokalene. Arbeidstilsynet stiller ikke konkrete krav til løsning, men valgt løsning må oppfylle formålet med rent og urent område.

Det er spesielt viktig å skille mellom rent og urent område siden vernebekledning og utstyr som er brukte, blir skitne og kan inneholde helsefarlige og giftige stoff. Vernebekledning er utformet slik at de kan luften ut varme. Utlufting gjør at helsefarlige og giftige stoff kan komme inn i arbeidstøy, som igjen kan bli tatt opp i huden. For å fjerne slike stoff er det viktig at brannfolk og feiere dusjer når de er tilbake på brannstasjonen.

For å ivareta kravene må rent område normalt ha kjønnsdelt fin garderobe med kjønnsdelt toalett og garderobeskap for privat tøy. Brannfolk og feiere skal ikke reise til og fra jobb i urent arbeidstøy. I tillegg utrykningsgarderobe eller grovgarderobe med skap som har avtrekk over skapene eller undertrykk, for oppbevaring av brann- og feierklær etter vask. Oppholdsrom er rent område. Det samme gjelder for treningsrom og renholdsrom ut ifra valgt løsning.

For å ivareta krav må urent område normalt ha kjønnsdelt toalett med tilgang fra vaskehall, vognhall eller kjønnsdelt grovgarderobe, vaskerom til vask av utstyr, tilgang til barrieremaskin eller industrivaskemaskin – eller rutiner for at tøyet blir vasket utenfor brannstasjonen. Vaskehall eller vaskested for brannbil og annet utstyr der en kan ha oljeutskiller og eksosavsug. Vaskehall eller vaskested for brannbil skal ikke ha direkte tilgang til andre område i lokalene mens det blir gjort rent der, og inntil den forurensede lufta i hallen er skiftet ut.

Kravet til rene og urene områder gjelder også selv om brannstasjonen bruker Skellefteå-modellen. I denne modellen blir branntøy og verneutstyr pakka ned på innsatsstedet der arbeidet er utført. Rene og tørre klær skal tas på før transport tilbake til brannstasjonen. Nedpakket forurenset tøy fraktes til vask på kjøretøy utenfor mannskapskabin slik at denne opprettholdes som ren sone. Modellen fyller ikke alene kravene til rene og urene områder, men er ei godt forebyggende tiltak for å redusere risikoen for spredning av blant annet helsefarlige stoff fra tøy.

Skellefteå-modellen kan vurderes som akseptabel for midlertidig brannstasjon i Hedalen.

Lokalet som benyttes til brannstasjonsformål i Hedalen i dag er et rom bestående av ett garasjeløp der brann- og redningstjenestens brannbil (fremskutt enhet) og tankbil står plassert. Rommet har ingen øvrige funksjoner enn garasje, og mangler ovennevnte funksjoner som garderobe, toalett, oppholdsrom, dusj og andre vaskemuligheter. Garasjen har for øvrig liten plass til annet enn de to kjøretøyene som for vedlikeholdsarbeid på kjøretøy og utstyr.

Det er seks deltidsansatte brann- og redningsmannskaper ved Hedalen brannstasjon i dag. De utfører følgende arbeidsoppgaver som ikke er forenelig med dagens brannstasjonslokaler;

- Beredskap for utrykningstjenester. Omfatter resetting av personell, utstyr og kjøretøy samt pliktig rapportering etter utrykninger. Hedalen er ut-alarmert 22 ganger hittil i år, med 9 brannoppdrag, 8 helseoppdrag og øvrige 5 fordelt på trafikkulykke, akutt forurensning, naturhendelse og dyreoppdrag.
- Defuse og debrief. Innebærer pliktig samling etter håndtering av alvorlige hendelser.
- Øvelser. Innebærer planlegging og gjennomføring av fast månedlig øvelse i henhold til øvelsesplan samt andre øvelser etter tjenstlig behov.
- Stasjonsjekk. Innebærer ukentlig sjekk og vedlikehold av kjøretøy og utstyr.
- Møter, opplæring mv.

Brannstasjon og utrykningstider

I henhold til brann- og redningsvesenetsforskriftens §22 skal brann- og redningsvesenets utrykningstid ikke overstige 10 minutter ved brann i

- a) tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning
- b) sykehus, sykehjem og lignende institusjoner som krever assistert rømning
- c) områder med konsentrert og omfattende næringsdrift eller lignende.

Utrykningstiden skal ikke overstige 20 minutter ved brann i tettsteder.

Utrykningstiden bør ikke overstige 30 minutter ved brann utenfor tettsteder.

Utrykningstiden til objekter og områder med 10 minuttss krav til utrykningstid kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risikoen, men utrykningstiden skal aldri overstige 20 minutter.

Aktuelle kompenserende tiltak for risikoobjekter med 10 minuttss krav til utrykningstid kan blant annet være:

- brannteknisk vurdering før nye risikoobjekter etableres (regulerings- og byggesaksbehandling),
- ytterligere brannforebyggende tiltak i objektet, herunder sprinkelanlegg
- kompetanseheving og øvelser i objektet,
- samarbeidsavtaler
- økte ressurser til brann- og redningsvesenet

Disse tiltakene vil alene eller samlet høyne brannsikkerheten og øke tilgjengelig rømningstid ved objektet, som samtidig kan tilsi at brann- og redningsvesenets utrykningstid kan økes til inntil 20 minutt.

Plassering av brannstasjoner styres av brann- og redningsvesenets utrykningstider. Definisjon på utrykningstid er tiden det tar fra 110 sentralen har utalarmert innsatsstyrken til første innsatsstyrke er på hendelsesstedet. Normalt opereres det med 5 minutter fra utalarmeringen til innsatspersonellet er på brannstasjon. Ved krav om 20 minuttss utrykningstid til eksempelvis et sprinklet sykehjem vil det gi en omkrets på 15 minutters kjøring fra brannstasjonen. Kjøretid beregnes ut ifra ordinære fartsgrenser på aktuell kjørestrekning. Ved brann er det krav om at et vaktlag er fremme på skadested innenfor kravet til innsatstid.

I brannvernområdet Hedalen defineres Hedalen bo- og servicesenter og Fekjær psykiatriske senter som styrende risiko-objekter for utrykningstider og brannstasjon. Begge stedene defineres som virksomheter med behov for assistert rømning ved brann og faller innenfor 10

minutts kravet til utrykningstid. Ved at Hedalen bo- og servicesenter er sprinklet og at dette sammen med øvrige brannverntiltak fungerer som forutsatt, kan utrykningstid inntil 20 minutter aksepteres.

Ny plassering av brannstasjon med Hedalen som brannvernområde vil derfor styres av disse to objektene. I dag er brannstasjon på Øverby i Øvrevegen i Hedalen og innenfor 10 minutt utrykningstid til begge nevnte risiko-objekt. Forslått midlertidig brannstasjon ved Hedalen barne- og ungdomsskole beregnes å være innenfor 10 minutts utrykningstid innbefattet endring i kjørevsstander for brannmannskapene til brannstasjon.

Spesifisering av økonomien fra økonomisjef

I økonomiplanen for 2025-2028 ligger det inne investering i ny brannstasjon i Hedalen i 2028 med kr 9.850.000. Dette er lagt inn etter tidligere vedtak i Valdres brann- og redningstjenester IKS (VBR).

Når kommunen vedtok i KS 25/24 å overta ansvaret for brannstasjonene, ble også investeringsplanen til VBR videreført.

Kommunen har en stor investeringsbelastning i tiden fremover og det å få på plass en midlertidig brannstasjon vil kunne gjøre at kommunen kan forskyve en større investeringer fremover i tid.

Kommunen med hjelp av VBR har innhentet priser på plasthall og brakkerigger. Ved kjøp må det innhentes pristilbud på nytt.

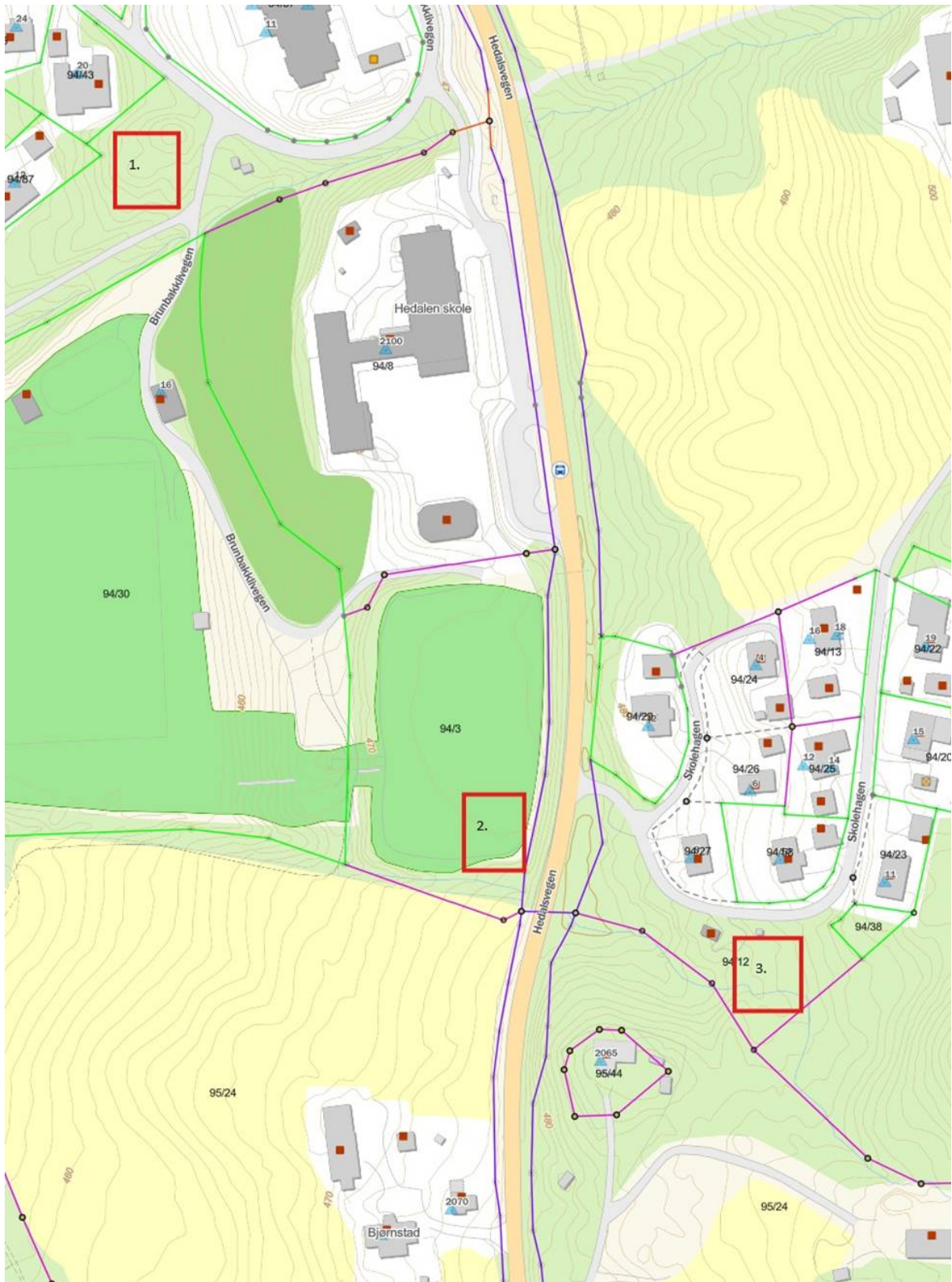
En plasthall ligger i pris fra 700.000-900.000 inkl mva i kjøp. Pris eksemplene vi har fått varierer i forhold til bl.a isolasjon.

Mannskapsbrakker varierer i pris fra 260.000 til 300.000 inkl mva. Her er det viktig at vi velger en mannskapsbrakke med ventilasjon, sånn at vi ikke behøver å etter montere dette.

Budsjettet til investeringen forventer at vi klarer å skaffe en brakkerigg og mannskapsbrakke på inntil kr 1.500.000 inkl mva.

Resterende 1 million er klargjøring av tomt.

Kart over området

Forslag til vedtak:

Det bevilges en investeringsramme på 2,5 million for å få på plass en midlertidig brannstasjon i Hedalen.

Formannskapet 21.08.2025:

Behandling:

Nytt vedtak, foreslått av Marit Hougsrud, Senterpartiet
Administrasjonen må komme med utfyllende opplysninger i saksutredningen til kommunestyret.

Roger Kjensrud stiller spørsmål ved sin habilitet da han er styremedlem i Hedalen idrettslag.
Erklæres inhabil. Enstemmig.

Votering nr 1 - **Votering over forslag**

Opprinnelig forslag: 0 stemmer (0%)

Nytt vedtak: 5 stemmer (100%) - AP 1, FRP 1, H 1, SP 2
Marit Hougsrud (SP)

FS- 022/25 Vedtak:

Administrasjonen må komme med utfyllende opplysninger i saksutredningen til kommunestyret.

Kommunestyret 04.09.2025:

Behandling:

Forslag fra Kjell Eriksen, foreslått av Kjell Eriksen, Arbeiderpartiet
Det bevilges en investeringsramme på 2,5 million for å få på plass en midlertidig brannstasjon i Hedalen. Kommunestyret ber om å få tilbake saken vedrørende plassering når plassering er utredet.

FORSLAGET TRUKKET

Tillegg til vedtak brannstasjon i Hedalen, foreslått av Svein Erik Wold, Senterpartiet
Saken behandles på ny i formannskapet før endelig plassering vedtas.

Roger Kjensrud stiller spørsmål ved sin habilitet som styremedlem i Hedalen IL. Erklæres inhabil. Enstemmig.

Ola Jonny Fossholt stiller spørsmål ved sin habilitet som styremedlem i Hedalen IL. Erklæres inhabil. Enstemmig.

Ståle Borgersen stiller spørsmål ved si habilitet som styreleder i Fekjær psykiatriske senter.
Erklæres habil. Enstemmig.

Votering nr 1 - **Votering over forslag**

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 19 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 2, SP 9

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - **Votering over forslag**

Forslag: **Tillegg til vedtak brannstasjon i Hedalen**

Svein Erik Wold (SP), Andre partier: SP

For: 9 stemmer (47%) - AP 4, H 1, SP 4

Stemmer:

Asle Mikkelsgård Trædal (H)

Lars Erik Thorsrud (SP)

Bodil Øyhus Pihl (SP)

Steinar Østgård (AP)

Arnstein Li (SP)

Svein Erik Wold (SP)

Lisbeth Garli (AP)

Kjell Eriksen (AP)

Sigmund Skjerpen (AP)

Mot: 10 stemmer (53%) - AP 2, FRP 2, H 1, SP 5

KS- 061/25 Vedtak:

Det bevilges en investeringsramme på 2,5 million for å få på plass en midlertidig brannstasjon i Hedalen.